

Zbiorczy raport końcowy Euroregionu Pomerania dla WWPWP z realizacji edycji 2000 Fundusz Małych Projektów Polska-Region Morza Bałtyckiego

1. Wprowadzenie

informacja nt. FMP – łączna kwota; która edycja zarządzana przez ten euroregion, liczba wszystkich osób zatrudniona przy zarządzaniu projektami w euroregionie;

Fundusz Małych Projektów Phare CBC Polska-Region Morza Bałtyckiego 2000 jest czwartą edycją tego programu w Euroregionie Pomerania. W ramach *Umowy zlecającej realizację zadania państwowego* Euroregion dysponował kwotą 330 tys. euro. W Stowarzyszeniu Gmin Polskich Euroregionu Pomerania zaangażowanych jest siedem osób w proces zarządzania Funduszem Małych Projektów.

2. Podstawa prawna FMP – data podpisania umowy Euroregionu z WWPWP; zakres zadań euroregionu w ramach tej edycji

Umowa zlecająca realizację zadania państwowego pomiędzy Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Pomerania a WWPWP została podpisana 26.09.2001 r.

W ramach tej umowy Euroregion realizuje następujące zadania:

- dokonuje wszelkich czynności faktycznych i prawnych w zakresie zarządzania, planowania, koordynacji, monitorowania i sprawozdawczości;
- nadzoruje przestrzeganie wymogów ustalonych przez Komisję Europejską w zakresie przygotowywania dokumentacji przetargowych, przeprowadzania przetargów, przygotowywania i zatwierdzania umów oraz płatności;
- reguluje płatności za realizowane umowy i dba o prawidłową gospodarkę finansową przy realizacji projektów;
- nadzoruje prawidłowość wykorzystania przyznanych środków;
- przedkłada raporty końcowe z realizacji poszczególnych projektów do WWPWP;
- przygotowuje i przedkłada WWPWP coroczne rozliczenie rzeczowo-finansowe zawierające m.in.: pełną listę zrealizowanych projektów, dane beneficjentów, koszt poszczególnych projektów z rozbiem na źródła finansowania oraz miejsce i datę realizacji projektów, opis celów, otrzymanych rezultatów, jak również własną ocenę efektywności zrealizowanych projektów.

3. Opis wyboru projektów – krótki opis głównych etapów (szkolenie, zaproszenie do składania wniosków, wyniki oceny formalnej i technicznej przez Komisję Oceniającą, ilość projektów zatwierdzonych, kwota, – czy -i kiedy- zawiadomiono wszystkich aplikantów o ostatecznej decyzji? itp.); harmonogram działań – patrz – tabela 1;

Zaproszenie do składania wniosków zostało ogłoszone w prasie lokalnej 28.12.2001 oraz jednocześnie zamieszczone na stronie internetowej Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania www.pomerania.org.pl oraz Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej www.europa.delpol.pl/links. Ponadto zaproszenia zostały rozesłane faksem do wszystkich gmin województwa zachodniopomorskiego. W trakcie naboru wniosków pracownicy Zespołu ds. Funduszy Pomocowych zorganizowali i przeprowadzili cykl szkoleń dla wnioskodawców z terenu polskiej części euroregionu nt. wytycznych FMP 2000 oraz sposobu sporządzania i składania wniosków. Szkolenia odbyły się w następujących terminach:

- 15.01.2002 – Szczecin

- 18.01.2002 – Szczecin
- 22.01.2002 – Ińsko
- 30.01.2002 – Świdwin

Podczas tych spotkań przeszkolonych zostało ponad 300 osób.

Termin składania wniosków upłynął 28 lutego 2002 o godz. 15.00. Wpłynęły 52 aplikacje, w tym jedna po terminie. Posiedzenie Komisji Oceniającej trwało trzy dni od 15.04.2002 do 17.04.2002. Spośród 51 projektów 30 nie spełniło kryteriów formalnych. Do oceny technicznej i finansowej zostało zakwalifikowanych 21 wniosków. W wyniku ewaluacji 14 projektów otrzymało powyżej 84,5 pkt., z czego 13 zostało rekomendowanych do dofinansowania, 1 projekt pozostał na liście rezerwowej.

Po otrzymaniu akceptacji Raportu z Komisji Oceniającej przez Przedstawicielstwo KE (27.06.2002) wsparcie finansowe otrzymało 12 projektów na łączną kwotę 299 416,00 euro. Po otrzymaniu informacji o dofinansowaniu jeden z beneficjentów zrezygnował z przyznanego grantu, ponieważ upłynął już termin realizacji projektu. W związku z zaistniałą sytuacją i niebezpieczeństwem niewykorzystania środków Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania wystąpiło do Władzy Wdrażającej z propozycją wniosku o dofinansowanie własnego projektu „*Promocja funduszy zarządzanych przez Euroregion Pomerania*”. Przedstawicielstwo KE – na podstawie pozytywnej rekomendacji WWPWP – zatwierdziło do dofinansowania ww. projekt 13.12.2002 r. Ostatecznie zatwierdzono do dofinansowania 12 projektów na łączną kwotę 300 779,80 euro.

Zawiadomienie o ostatecznej decyzji z wyników oceny Komisji Oceniającej zostały przesłane do wszystkich aplikantów w dwóch terminach:

10.07.2002 – informacje o wnioskach odrzuconych,

22.07.2002 – informacje o przyznaniu dofinansowania.

Tabela 1 - Harmonogram działań w ramach FMP:

Działanie	Data
Umowa euroregionu z WWPWP	26.09.2001
Ogłoszenie o naborze projektów	28.12.2001
Szkolenie dla aplikantów	15.01.2002 18.01.2002 22.01.2002 30.01.2002
Posiedzenie Komisji Oceniającej	15.04.2002 – 17.04.2002
Zatwierdzenie projektów	27.06.2002, 13.12.2002
Okres realizacji projektów	22.07.2002 - 15.11.2003
Przekazanie ostatniej płatności beneficjentowi	16.12.2003

- 4. Realizacja** – kiedy podpisano umowy euroregionu z beneficjentami i do kiedy obowiązywały? Czy wszyscy beneficjenci zrealizowali projekty zgodnie z terminem i planem deklarowanym w Formularzu Wniosku? Jakie były główne problemy związane z wyborem i realizacją projektów dla euroregionów? Z czego wynikały? Z czym beneficjenci mieli największe problemy? Czy były problemy z płatnościami?

Umowy grantowe pomiędzy euroregionem a beneficjentami podpisano 22 lipca 2002 r. Na realizację własnego projektu Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania umowa została podpisana z WWPWP 13 grudnia 2002 r. Projekty realizowano zgodnie z

terminem zawartym w *Umowie zlecającej realizację zadania państwowego* czyli do 25 listopada 2003 r. Większość beneficjentów, poza nielicznymi wyjątkami, zrealizowała projekty zgodnie z planem deklarowanym w Formularzu Wniosku. Niektórzy dokonali niewielkich zmian w harmonogramach wydarzeń przy zgodzie i akceptacji euroregionu.

W przypadku projektów PL 0014 były spore problemy z przepływem płatności od WWPWP w 2002 roku. Kilkumiesięczne przerwy w przepływie płatności spowodowały spore problemy dla beneficjentów przy realizacji projektów i niemożność zapłacenia zaciągniętych wcześniej zobowiązań.

5. **Sektory** - Ile projektów zatwierdzono w poszczególnych sektorach określonych w Wytycznych (wymiana kulturalna, demokracja lokalna itp.)? komentarz – patrz tabela 2

Tabela 2 – Podział projektów wg sektorów - zgodnie z Wytycznymi, np.:

	Liczba projektów
Wymiana kulturalna	4
Demokracja lokalna	2
Zasoby ludzkie	2
Ochrona środowiska	2
Transgraniczne studia i koncepcje rozwojowe	1
Rozwój gospodarczy i turystyka	1
Łącznie:	12

Wśród zrealizowanych projektów najczęściej dotyczy wymiany kulturalnej (4 projekty), drugie miejsce w tym rankingu stanowią projekty z zakresu demokracji lokalnej, zasobów ludzkich i ochrony środowiska (po 2 projekty), najmniejszą ilość projektów stanowią przedsięwzięcia z sektora transgraniczne studia i koncepcje rozwojowe oraz rozwój gospodarczy i turystyka (po 1).

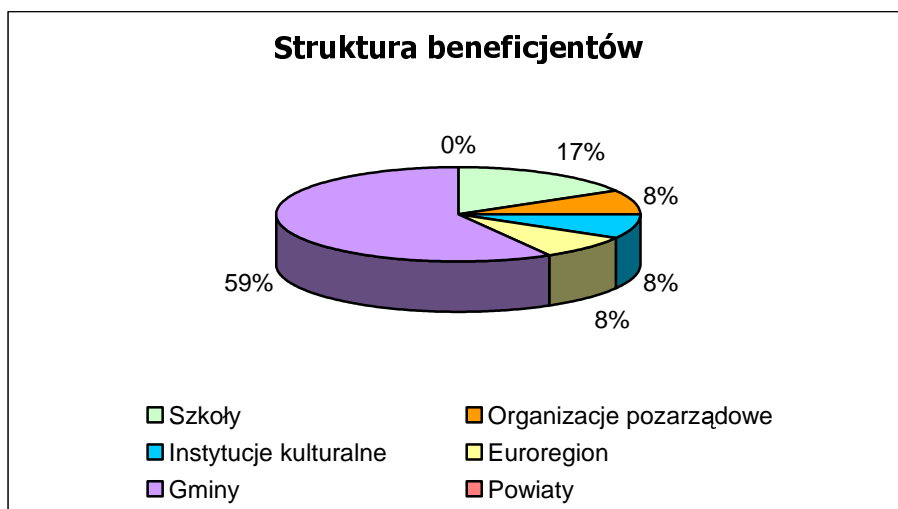
6. **Beneficjenci** – jak wiele projektów dla: szkół, organizacji pozarządowych, instytucji kulturalnych, Euroregionu, gmin, powiatów? Patrz – tabela 3;

Tabela 3 – Podział projektów wg rodzaju beneficjentów

Beneficjent	Liczba projektów
Szkoły	2

Organizacje pozarządowe	1
Instytucje kulturalne	1
Euroregion	1
Gminy	7
Powiaty	0
Łącznie:	12

Ponad połowę beneficjentów pod względem realizowanych projektów stanowią instytucje samorządowe, miasta i gminy województwa zachodniopomorskiego (7 projektów), drugą grupę pod względem liczebności stanowią placówki szkolne (2 projekty). Na równi co do ilości składanych wniosków uplasowały się instytucje kulturalne, organizacje pozarządowe oraz euroregion (po 1 projekcie).

- 7. Partnerzy zagraniczni** – ilu i z jakich krajów? Czy zawsze główny partner pochodził z terenu euroregionu? Jeżeli nie – w ilu przypadkach? Ilu deklaroowało wkład finansowy? Ilu faktycznie poniosło? – patrz – tabela 4; Czy byli faktycznie tak zaangażowani w realizację projektów, jak deklarowano w ankiecie? – komentarz

Projekty w ramach FMP Polska-Region Morza Bałtyckiego 2001 były realizowane przy współpracy partnera zagranicznego z następujących krajów:

- Niemcy
- Szwecja
- Litwa

Partner zagraniczny był reprezentowany przez 30 organizacji z Regionu Morza Bałtyckiego, z terenu Euroregionu Pomerania jak i z państw kandydujących do UE. Udział finansowy zadeklarowało 4 partnerów. Euroregion nie dysponuje danymi nt. faktycznie poniesionego wkładu finansowego, ponieważ nie jest to wymagane w dokumentacji rozliczeniowej.

Tabela 4 – Udział partnerów zagranicznych

Kraj	Liczba projektów z udziałem finansowym partnera zagranicznego deklarowanym w ankiecie	Liczba projektów z faktycznie poniesionym udziałem finansowym partnera zagranicznego	Liczba projektów komplementarnych do programu po drugiej stronie granicy
Niemcy	1	Brak danych	0
Szwecja	2	Brak danych	0
Litwa	1	Brak danych	0

8. Najciekawsze projekty – które projekty były najbardziej interesujące, innowacyjne, nietypowe, godne rozpowszechnienia i naśladowania?

Wśród zrealizowanych przedsięwzięć na szczególną uwagę zasługuje projekt realizowany przez Szkołę Podstawową w Trzygłowie pt. „*I ty możesz zostać przyjacielem środowiska*”. Projekt o charakterze edukacyjnym mający na celu rozpowszechnianie wiedzy ekologicznej wśród dzieci i młodzieży w dwóch zaprzyjaźnionych, przygranicznych szkołach. Działania zostały przeprowadzone w przeciągu roku przy dużym zaangażowaniu personelu pedagogicznego. W wyniku przeprowadzonych badań powstała obszerna dokumentacja wyników badań w wersji polsko-niemieckiej oraz korespondencja pomiędzy uczestnikami świadcząca o żywym kontakcie z językiem partnera, bogata dokumentacja fotograficzna oraz interesujący film video.

Innym przykładem projektu godnego rozpowszechniania jest projekt Urzędu Miasta i Gminy w Goleniowie *Adaptacja przejazdu Bramy Wolińskiej na Centrum Informacji Turystycznej oraz salę historii miasta*. Projekt innowacyjny i przedsiębiorczy, świadczący o rosnącym potencjale gospodarczo-turystycznym w regionie.

Ciekawą inicjatywą był również projekt Miasta i Gminy Polanów *Utworzenie ścieżki rowerowej "Warblewskie Wzgórza"*. Przedsięwzięcie wykonane dość niskim nakładem kosztów w porównaniu do efektów. Prace przygotowujące ścieżkę do użytkowania (m.in. podkrzesanie gałęzi, niwelacje terenu, sadzenie krzewów i drzewek) zostały wykonane odpłatnie przez osoby bezrobotne. Realizatorzy projektu poruszyli więc istotną kwestię, a mianowicie przyczynili się do okresowego zmniejszenia bezrobocia na terenie swojej gminy. Powstała ścieżka edukacyjno-przyrodnicza wraz ze szlakiem turystycznym położona na istniejącym już nasypie kolejowym, która z pewnością przyczyni się do aktywizacji gospodarczej jak również rozpowszechniania walorów turystycznych regionu.

9. Efekty - proszę starać się kwantyfikować efekty: ile organizacji uczestniczyło w projektach, ile uczestników bezpośrednich i widzów, ile wydano publikacji/opracowań studyjnych/map/przewodników itp. Patrz – tabela 5;

W zrealizowanych projektach wzięły udział 73 organizacje, w tym 30 partnerów zagranicznych. W wydarzeniach transgranicznych brało udział ok. 6 tys. osób – uczestników bezpośrednich oraz ponad 21 tys. odbiorców pośrednich. Podczas organizowanych spotkań wydano ponad 56 tys. różnorodnych publikacji, które w znacznym stopniu przyczyniły się do upowszechnienia informacji o dofinansowaniu imprez ze środków UE.

Tabela 5: Wybrane mierzalne efekty FMP

Liczba organizacji uczestniczących w projektach	Liczba organizacji partnerów zagranicznych biorących udział w projektach	Liczba bezpośrednich uczestników projektów (osób zaproszonych, zakwalifikowanych do zawodów, uczestników festiwalu itp.)	Liczba odbiorców pośrednich (np. widzów, słuchaczy, czytelników, w przybliżeniu)	Liczba publikacji (np. map, przewodników, projektów badawczych/studiów/koncepcji, plakatów, zaproszeń, materiałów seminaryjnych itp.)	Liczba projektów inicjujących współpracę transgraniczną
73	30	5 921	21 610	56 365	4

10. Wykorzystanie środków – ile środków zatwierdzonych zostało faktycznie wydatkowanych (w EURO i w %), ile pozostało? komentarz; *Patrz – tabela 6;*

W ramach budżetu 2000 SPF Polska-Region Morza Bałtyckiego zarezerwowano kwotę 330 000,00 euro, z czego zostało wykorzystane 258 213,97 euro (78.25%), natomiast 71 786,03 euro pozostało niewykorzystanych.

Z sygnałów docierających do Euroregionu od Beneficjentów wynika, że głównym powodem niewykorzystania wskazanej kwoty było znaczne uszczywnienie budżetu i ograniczenie możliwości przekroczenia wydatków w poszczególnych pozycjach budżetowych. Ponadto należy również uwzględnić znaczną zmianę (wzrost) kursu euro.

Tabela 6: Wykorzystanie środków FMP

Kwota Phare zatwierdzona (w EURO)	Kwota Phare wykorzystana (w EURO)	Kwota Phare wykorzystana (w %)	Kwota Phare niewykorzystana (w EURO)
330 000,00	258 213,97	78,25	71 786,03

11. Wkład własny beneficjentów – deklarowany i faktycznie poniesiony; komentarz - *patrz – tabela 7;*

Beneficjenci zadeklarowali swój udział finansowy w projektach na kwotę 163 423,90 euro, z czego faktycznie ponieśli udział w kosztach projektu w wysokości 129 349,32 euro. Rozbieżność pomiędzy zadeklarowaną kwotą a kwotą faktycznie poniesionych wydatków wynika częściowo z zawyżania kosztów całkowitych na etapie pisania projektu. W rzeczywistości możliwości finansowe danego beneficjenta okazują się niewystarczające i jego wkład ulega pomniejszeniu proporcjonalnie do wykorzystania środków Phare. Ponadto, jako że procent dofinansowania jest stały, na wysokość poniesionego wkładu własnego mają wpływ czynniki opisane w punkcie poprzednim.

Tabela 7: Wkład własny beneficjentów (bez zarządzania)

Wkład deklarowany w fiszce (w EURO)	Wkład faktycznie poniesiony (w EURO)	Wkład własny faktycznie poniesiony (w %)
163 423,90	129 349,32	35,49

12. Monitoring – w ilu imprezach wziął udział pracownik euroregionu? Jakie były wyniki monitoringu?

Pracownicy euroregionu zmonitorowali dwa projekty należące do grupy o najwyższym dofinansowaniu:

- Adaptacja przejazdu Bramy Wolińskiej na Centrum Informacji Turystycznej oraz salę historii miasta w Goleniowie,
- Budowa drogi rowerowej Trzesieka-Szczecinek w Szczecinku.

Projekty były prawidłowo realizowane zgodnie z zasadami Funduszu Małych Projektów oraz właściwie oznakowane.

13. Promocja UE – jakie podjęto środki w celu upublicznienia informacji o pomocy UE? W

jakiej formie reklamowano źródło wsparcia projektów? Czy beneficjenci wywiązywali się z obowiązku?

Większość beneficjentów wywiązała się w dostatecznym stopniu z obowiązku rozpowszechniania informacji o pomocy UE. Informacje nt. dofinansowania przekazywane były uczestnikom imprez dzięki wyeksponowaniu flag UE oraz odpowiedniemu oznakowaniu publikacji powstałych w wyniku projektów. Szersze grono odbiorców zostało powiadomione nt. finansowego wsparcia UE poprzez wskazanie tego faktu w artykułach prasowych i audycjach radiowych.

14. Wnioski (komentarz – w odniesieniu do poprzednich edycji, propozycje zmian usprawniających funkcjonowanie Funduszu itp.)

W edycji 2000 zauważyć można większy postęp jeśli chodzi o zaangażowanie partnera zagranicznego w realizację projektu. Zwiększyła się ilość partnerów biorących udział w projektach, nie jak dotychczas min. 1 partner do projektu lecz kilku. Ponadto zaangażowanie partnera objawia się nie tylko udziałem w kwestiach organizacyjnych, ale i finansowych.

Ponadto obserwujemy poprawę jakości oznakowania projektów symbolami UE.

Porównując edycję 2000 do poprzednich edycji funduszu SPF należy zauważyć znaczne pogorszenie jakości składanych wniosków pod względem formalnym. Nowe formularze wniosków i rygorystyczna ocena formalna podczas posiedzeń Komisji Oceniającej były główną przyczyną takiego stanu.

W Euroregionie Pomerania można zaobserwować również znacznie mniejsze wykorzystanie środków Phare, co jest prawdopodobnie spowodowane mniejszą elastycznością budżetu (przesunięcia tylko do 10 %) oraz koniecznością zachowania procentowego podziału kosztów pomiędzy środki strony polskiej a środki Phare.

Dodatkowym spostrzeżeniem jest kwestia osiągania wskaźników dla celu i produktu w realizowanych projektach. Pojawienie się wskaźników produktu uważamy za zasadne, bowiem ich weryfikacja umożliwi pracownikom euroregionu ocenę przebiegu projektu i nie sprawia większych kłopotów beneficjentom. Ponadto wskaźniki produktu pozwalają na łatwe kwantyfikowanie rezultatów projektu. Jeżeli chodzi o wskaźniki dla celu, to sprawiają one dużo więcej trudności beneficjentom i są ciężkie do weryfikacji. Nie odpowiadają skali i specyfice Funduszu Małych Projektów.

Załączniki:

1. Raport finansowy: spis projektów, ich beneficjentów z podziałem zgodnie z wzorem.

Załącznik 1: Raport finansowy

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Kwota Phare		Udział własny	Łączny budżet projektu	% Dofinansowania
			Zatwierdzona	Wykorzystana			
0	Zarządzanie funduszem	Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania	23 100,00	23 100,00			
1	Budowa ścieżek rowerowych w Koszalinie w kierunku Morza Bałtyckiego	Urząd Miejski w Koszalinie	46 910,00	26 953,50	14 417,95	41 371,45	65,15%
2	Adaptacja przejazdu Bramy Wolińskiej na Centrum Informacji Turystycznej oraz salę historii miasta	Urząd Gminy i Miasta w Goleniowie	39 552,00	34 545,48	37 424,27	71 969,75	48,00%
3	Euroregionalna Strategia Preakcesyjna	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	12 481,00	8 618,15	2 432,18	11 050,33	77,99%
4	Partnerzy w drodze do Unii Europejskiej	Zarząd Miasta i Gminy Barlinek	26 692,00	16 822,03	7 916,25	24 738,28	68,00%
5	Wyjazd studyjny do miasteczka Justra w Malmo dla przedstawicieli władz samorządowych gmin powiatu koszalińskiego	Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa	20 000,00	14 036,06	6 835,41	20 871,47	67,25%
6	Projekt techniczno-finansowy dla systemu oczyszczania ścieków oraz energetycznego wykorzystania osadów ściekowych i innych odpadów organicznych	Urząd Gminy w Biesiekierzu	40 000,00	39 192,26	17 094,20	56 286,46	69,63%
7	IV Międzynarodowe Goleniowskie Spotkania Teatralne BRAMAT 2002	Goleniowski Dom Kultury	12 415,00	12 415,00	3 513,33	15 928,33	78,00%
8	Utworzenie ścieżki rowerowej "Warblewskie Wzgórza"	Urząd Miasta i Gminy w Polanowie	12 370,00	11 978,25	3 184,09	15 162,34	79,00%
9	I Ty możesz zostać przyjacielem środowiska	Szkoła Podstawowa w Trzygłowie	11 018,00	10 310,43	2 577,61	12 888,04	80,00%
10	Budowa drogi rowerowej Trzesieka-Szczecinek	Urząd Miasta Szczecinek	45 000,00	38 081,18	28 043,46	66 124,64	57,59%

11	Polityka i etyka w teoretycznych systemach i filozoficznym spojrzeniu	Uniwersytet Szczeciński	19 323,00	7 600,75	2 270,35	9 871,10	77,00%
12	Promocja funduszy zarządzanych przez Euroregion Pomierania	Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomierania	15 018,80	14 560,88	3 640,22	18 201,10	80,00%
Łącznie			323 879,80	258 213,97	129349,32	364463,29	70,63%

Podpis osoby przygotowującej raport; pełny adres Euroregionu, tel, fax, e-mail

Osoba sporządzająca raport:

*Magdalena Świst
Specjalista ds. Funduszy Pomocowych*

*Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomierania
Al. Wojska Polskiego 164,
71-335 Szczecin
tel. 091 4860 823
faks 091 4862-439
fundusze@pomierania.org.pl*